

Vår dato 25.09.2018	Din dato 02.07.2018	Saksbehandler Terje Solhaug
800 80 000 Skatteetaten.no	Din referanse 2015/3139	Telefon 97593767
Org.nr 991732926	Vår referanse 2018/858628	Postadresse Postboks 9200 Grønland 0134 Oslo

Forsvarsdepartementet
Postboks 8126 Dep.
0032 Oslo

Att: Helger Rager Furuseth

Svar på høringsbrev - forskrifter til ny sikkerhetslov

Forsvarsdepartementet har sendt på høring notat med "Forslag til forskrifter til ny sikkerhetslov". Dette brevet inneholder bemerkninger og kommentarer fra Skatteetaten til forslaget.

Hovedinntrykket er at det er gjort et meget godt arbeid med å få på plass utkast til nye forskrifter til ny Sikkerhetslov. Våre kommentarer må sees i lys av etatens bruk av dagens Sikkerhetslov, som er avgrenset til å sikkerhetsgradere dokumenter knyttet til nasjonal beredskap og brev/korrespondanse med overordnede myndigheter. Etaten baserer en del av sin informasjonsbehandling på Beskyttelsesinstruksen og ellers på interne sensitivitetsnivåer. Våre kommentarer konsentrerer seg om det vi støtter, ønsker styrket, eller synes det kunne vært fokusert mere på.

Innledende kommentarer

Skatteetaten behandler en del informasjon gradert etter Beskyttelsesinstruksen. Vi hadde sett det som en fordel om de nye forskriftene hadde med knytninger til Beskyttelsesinstruksen slik at konfidensialitet kan hensyn tas og håndteres på samme måte. På den måten kan etaten i større grad støtte seg på ny Sikkerhetslov og nye forskrifter i sitt daglig arbeid. Vi vil anta at det arbeidet departementene gjør med å velge ut de grunnleggende nasjonale funksjoner vil være mer klargjørende.

Vi mener fortsatt Sikkerhetsloven sikter noe smalt i forhold til at den kun gir føringer til beskyttelse mot de tilsiktede (viljestyrte) handlingene spionasje, sabotasje og terror. Som virksomhet må vi også ha et høyt fokus på andre utilsiktede hendelser. For virksomhetene kan det være ønskelig å ha et integrert styringssystem på området sikkerhet. Hvis forskriftene i større grad kunne bidra til å understøtte dette ville det være til hjelp for virksomhetene.

Grunnleggende nasjonale funksjoner

Utpeking og klassifisering av skjermingsverdige objekter og infrastrukturer forutsetter at departementet først har identifisert grunnleggende nasjonale funksjoner. Vi mener dette er en god tilnærming, i den forstand at man gjennom å utpeke de grunnleggende nasjonale funksjoner legger overordnede føringer på virksomhetene i forhold til hva som skal sikres. Dette gir en god tilnærming som med stor sannsynlighet vil bidra til å velge ut riktige informasjonssystemer, objekter og deler av infrastruktur for sikring. Skatteetaten har også merket seg at loven og forskriftene nå tar høyde for sikkerhetshensynene integritet og tilgjengelighet. Dette bidrar til å gjøre lov/forskrift enda mer relevant for Skatteetaten. Dette er viktige sikkerhetshensyn i forhold til Skatteetatens virksomhet.

Inndeling av forskriftene

Forsvarsdepartementet ber om høringsinstansenes innspill på om forslaget til inndelingen i forskrifter er hensiktsmessig, og særlig på om det er mer hensiktsmessig med en eller to forskrifter. Vi er av den oppfatning at myndighetsforskriften og virksomhetsforskriften med fordel kunne vært slått sammen. Disse henger tett sammen og for å forstå den ene må man ha innsikt i den andre. Vi mener derfor det hadde vært formålstjenlig å slå disse sammen. I forhold til klareringsforskriften mener vi den kan bestå som egen forskrift.

Funksjonelle krav

Det foreslås at det skal stilles funksjonelle krav til sikring. Dette innebærer at det ikke konkretiseres hvilke sikkerhetstiltak den enkelte virksomhet skal etablere, men stiller krav til hva sikkerhetstiltakene skal oppnå. Funksjonelle krav gir virksomhetene som underlegges loven stor grad av fleksibilitet med tanke på hvordan virksomheten sikrer den informasjon, informasjonssystemene, infrastrukturen eller objektene den råder over. Skatteetaten mener dette i utgangspunktet er positivt for virksomhetene. Det er positivt fordi det gir virksomhetene større mulighet til å påvirke hvordan man sikrer verdiene og dermed mulighet for å tilpasse sikring av verdier i større grad til egen virksomhet. Det vil imidlertid stille større krav til den sikkerhetsfaglig kompetansen i virksomhetene. Samtidig vet vi at omfanget av angrep og hendelser i "cyberspace" øker dramatisk. Vi er opptatt av at man ikke undervurderer det kompetansebehovet som følger med innføring av ny sikkerhetslov og vi anbefaler at dette følges opp med tiltak som bidrar til å styrke den sikkerhetsfaglige kompetansen ute i virksomhetene. Vi mener også at mer detaljerte veiledninger/ retningslinjer som er forankret i forskriftene hadde vært nyttig for å sikre at virksomhetene kan sikre skjermingsverdig informasjon i henhold til loven.

Bruk av standarder

Det er også positivt at forslaget til forskrifter gjennom begrepsbruk og oppbygning av bestemmelsene legger til rette for at disse kan etterleves gjennom å legge anerkjente standarder til grunn. Det at virksomheten kan bygge videre på de styringssystemene de har etablert for sikkerhet vil bidra til å lette arbeidet for virksomheten med å innføre tiltak for å sikre verdiene.

Samfunnskritiske funksjoner

Ettersom formålet er å komme frem til hvilken betydning objektet eller infrastrukturen har for grunnleggende nasjonale funksjoner, har Forsvarsdepartementet foreslått å ta utgangspunkt i den metodiske tilnærmingen i KIKS-modellen (Kritisk infrastruktur, kritiske samfunnsfunksjoner) for vurdering av samfunnskritiske funksjoner. Forsvarsdepartementet forutsetter at det vil være stor grad av overlapp mellom de kritiske samfunnsfunksjonene, og grunnleggende nasjonale funksjoner og vil vurdere om arbeidet med KIKS og grunnleggende nasjonale funksjoner skal samordnes. Vi mener det i forskriftene i noe større grad bør tydeliggjøres hva som anses som grunnleggende nasjonale funksjoner som en del av de samfunnskritiske funksjoner. I Prop. 153 L 2016–2017 Lov om nasjonal sikkerhet (sikkerhetsloven) er hensyn som opptar nasjonale sikkerhetsinteresser fremhevet, herunder punkt d: "økonomisk stabilitet og handlefrihet" og punkt e: "samfunnets grunnleggende funksjonalitet og befolkningens grunnleggende sikkerhet". I forhold til Skatteetaten hadde det vært ønskelig å utdype disse hensyn, spesielt med tanke på hvilke områder som anses som grunnleggende nasjonale funksjoner, f.eks. i forhold til oppgavene med å sikre statens inntekter til enhver tid, samt sørge for et tilgjengelig, oppdatert og korrekt folkeregister. Sikkerhetshensyn som integritet og tilgjengelighet har kommet inn i ny Sikkerhetslov og utkast til nye forskrifter. Dette gjør at loven/forskriftene er betydelig mer relevant for de oppgaver Skatteetaten utfører.

Verdivurderings betydning

Ved verdivurdering av skjermingsverdig informasjon skal man i tillegg til å ta høyde for konfidensialitetsbehov også vurdere integritets- og tilgjengelighetsbehov som kriterier i vurderingen. Vi har merket oss at verdivurdering ikke er nevnt i utkast til nye forskrifter, hverken i utkast til virksomhetsforskrift eller myndighetsforskrift. Virksomhetenes verdivurdering bør etter vår oppfatning ha en større plass i forskriftene og i arbeidet med å velge ut de grunnleggende nasjonale funksjoner. Verdivurdering bør inngå i forskriftene som en del av grunnlaget for departementets arbeid med utvelgelse av grunnleggende nasjonale funksjon.

Generelt opplever vi at utkast til nye forskrifter til ny sikkerhetslov virker klargjørende og gir et godt bidrag til å sikre en implementering av ny sikkerhetslov i virksomhetene. Det vil imidlertid være behov for veiledninger og retningslinjer som kan støtte virksomhetene i implementeringen.

Vennligst oppgi vår referanse ved henvendelse i saken.

Med hilsen

Svein Mobakken
Avdelingsdirektør Sikkerhet
Skatteetatens IT- og servicepartner

Terje Solhaug

Kopi til:

Finansdepartementet Postboks 8008 Dep 0030 Oslo

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer.